

شهاب شریعت بهادری

95

Selected work in the Second Round of the
KOOCHÉ Magazine Design Competition
Shahab Shariat Bahadori

توجه به معماری گذشته ایران نشان می‌دهد که معماری ایرانی همواره معماری درونگرا و مهمان‌پذیری بوده است. توجه به درونگرایی از مهم‌ترین نقاط قوت معماری ایرانی در دوره‌های مختلف است. در گذشته با استفاده از حیاط، فضاهای مختلف از یکدیگر جدا می‌شدند و فضاهای مختلف دارای ایوان بودند. همچنین احترام زیادی برای فضاهای خصوصی قائل می‌شدند و فضاهای مختص به خواب را از بقیه بخش‌ها جدا می‌کردند. در طراحی این آپارتمان به همین موضوع توجه شده است که معماری گذشته ما شامل حیاط مرکزی، اندرونی و بیرونی بوده است که بخش‌های خصوصی و عمومی را از یکدیگر جدا می‌کند. پس نتیجه‌ای که گرفته شد، این است که می‌توان از حیاط برای ورودی و بهره‌مندی از گیاهان برای ارتباط بیشتر با محیط طبیعی استفاده کرد. بخش‌های اندرونی و بیرونی که در خانه‌های قدیمی وجود داشته، تبدیل به دو بخش خصوصی و عمومی این آپارتمان شده است.

توجه به سائیتی که آپارتمان در آن واقع شده است، نشان می‌دهد که بافت این منطقه به صورت متراکم و فشرده است؛ پس می‌توان از یک تضاد معمارانه استفاده کرد و آپارتمان را به صورت فضای باز و بسته در نظر گرفت؛ در واقع ایجاد تخلخل یکی از مهم‌ترین رکن‌ها برای درهم شکستن تراکم موجود در بافت شهری است که در روند طراحی این آپارتمان به آن توجه شده است. همچنین سبک زندگی امروز، انسان‌ها را به سمتی هدایت کرده است که نیاز بیشتری به سکوت و تمرکز دارند؛ به این معنی که ایدئال اکثر افراد به این صورت است که در اتاقی که هستند و حریم خصوصی آن‌هاست و به طور معمول برای مطالعه و خواب از آن استفاده می‌شود، مزاحمت و سروصدایی از سمت مهمان‌خانه و بقیه بخش‌ها وجود نداشته باشد. ترکیب معماری درونگرای گذشته و توجه به بافت منطقه و ایجاد تضاد و تخلخل، همچنین توجه به سبک زندگی مدرن، روند طراحی را به این صورت شکل داد:

استفاده از یک حجم مکعبی قوی که توسط یک برش به دو حجم مکعبی تبدیل شده است و فاصله بین این دو حجم همان راهروها و حیاط است که فضای بسیار مناسبی برای جداسازی، معاشرت، ارتباط و استراحت است. با بازی با احجام، تخلخل موجود در حجم بیشتر می‌شود و تراس‌هایی به وجود می‌آید که به فضاهای داخلی ارزش و احترام بیشتری می‌بخشد.

برای توجه به معماری گذشته، خانه به دو بخش تقسیم شده است که شامل بخش اندرونی و بیرونی است.

● **بخش اندرونی** شامل سرویس بهداشتی اصلی، آشپزخانه، بخش‌های خصوصی‌تر چون اتاق خواب‌ها و سرویس آن و نشیمن است.

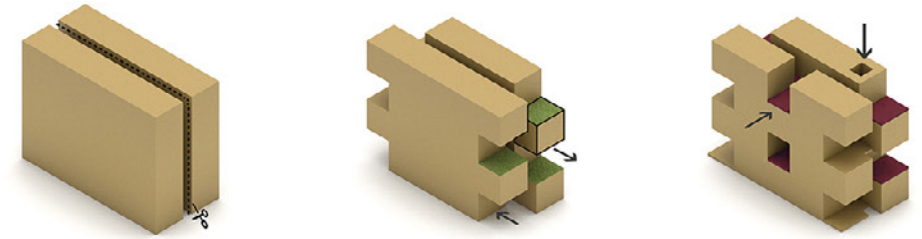
● **بخش بیرونی** شامل مهمان‌خانه و سرویس مهمان و بالکن مهمان است. علاوه بر تمام نکات موردبررسی، همچنین نمی‌توان روند طراحی را به سمت غیرطبیعی بودن و عدم سازگاری با بافت محیط اطراف برد؛ پس لازم است که برای انتخاب متریا، انتخاب گیاهان و چیدمان فضاها به محیط اطراف طرح نگاه کرد و محدودیت‌ها را نیز در نظر گرفت، زیرا در اکثر روندهای طراحی، محدودیت‌هایی وجود دارد. با توجه به این نکته، آجر به عنوان یکی از مصالح در دسترس و سازگار با محیط، انتخابی مناسب برای متریا اصلی نما بود. همچنین برای هماهنگی بیشتر و ایجاد یک هماهنگی در رنگ‌های به کاررفته در نما، در تراس‌ها و جان‌پناه‌ها از فلز مشکی استفاده شده است. به صورت اجمالی باید گفت که الهام اولیه در طراحی این آپارتمان، از همان خانه‌های قدیمی با ایوان‌ها و فضاهای باز و بسته و حیاط مرکزی گرفته شده و سپس از تضاد و تخلخل در محله استفاده شده است، همچنین محدودیت‌ها و سازگاری با محیط در نظر گرفته شده که نتیجه نهایی همان طرح ارائه شده است که دارای چهار طبقه مسکونی و دو نوع پلان برای طبقات زوج و فرد با توجه به کاربرد و نیاز افراد و برای ایجاد حس تنوع و بیرون آمدن از یکنواختی است. ■

تصویر نمای شمالی طرح از دید فرد ناظر در کوچه

نشان‌دهنده فضاهای نیمه‌باز، توجه به محیط زیست که سبب ایجاد فضایی می‌شود که محل کار، زندگی و تفریح را ادغام می‌کند و ایجاد مزیت برای آن کوچه و محله می‌شود. استفاده از آجر به دلیل پایداری بالا و اینکه هزینه بنای آجری نسبت به سایر مصالح ساختمانی کمتر است.

فرایند طراحی

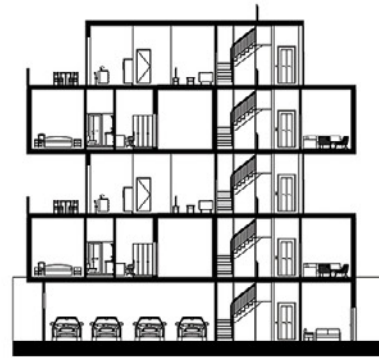

برش حجم و ایجاد فاصله به منظور کاربرد راهرو بین فضاها

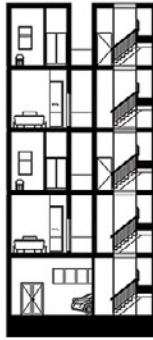
جلو آوردن و عقب بردن بر اساس ترازهای مختلف به منظور ایجاد تراس‌ها و ارزش دادن به هر فضا

تقسیم و برش حجم‌های هر طبقه به احجام جدا و ایجاد فضای معاشرت و استراحت

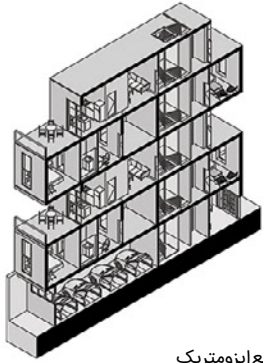
مقاطع

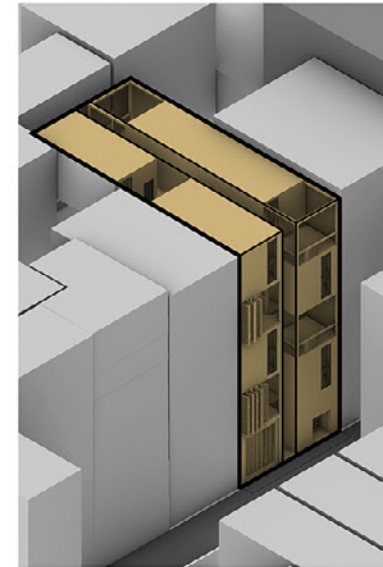
مقطع شماره ۱

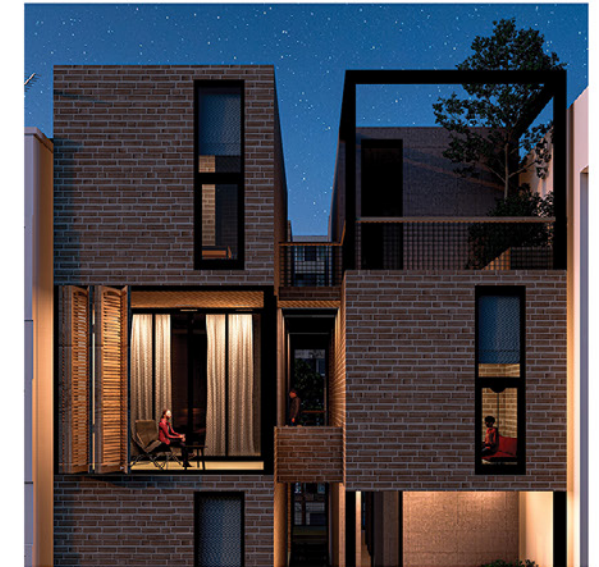
مقطع شماره ۲

مقطع ایزومتریک

ایزومتریک جانمایی در کوچه

تصویر نمای شمالی در شب

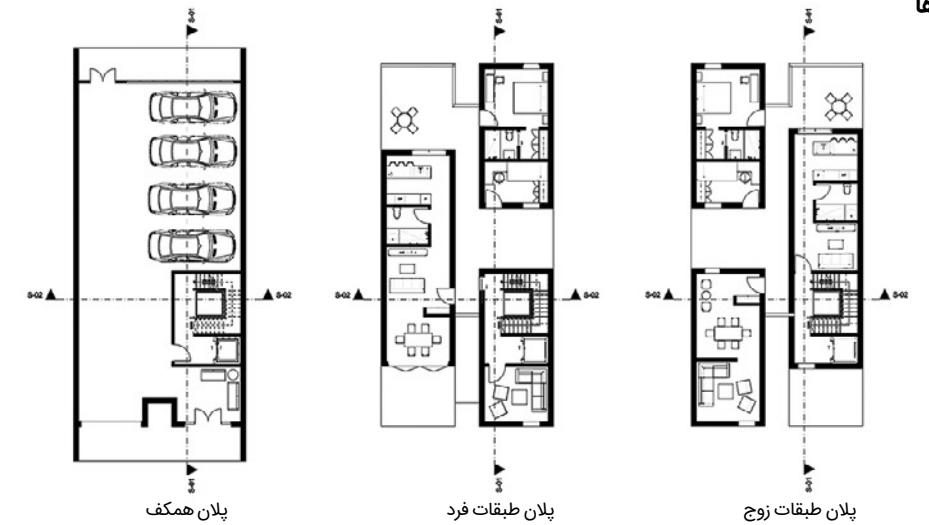

اتاق غذاخوری

اتاق خواب

پلان‌ها

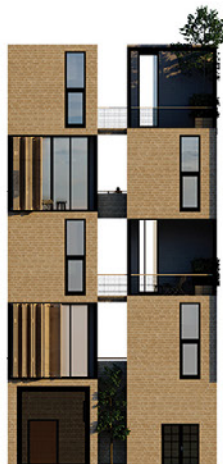
پلان همکف

پلان طبقات فرد

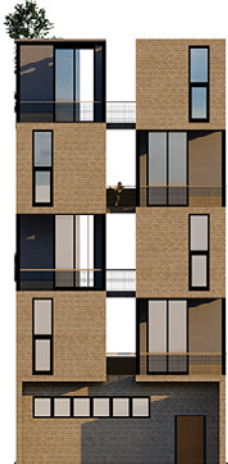
پلان طبقات زوج

راهروهای بین طبقات به طور مستقیم از بالا نور می‌گیرند و باعث می‌شود که تمامی واحدها به یک میزان از کیفیت نور استفاده کنند

نمای شمالی

نمای جنوبی